

คู่มือภาษี

สำหรับวิสาหกิจชุมชน

คำนำ

วิสาหกิจชุมชนประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีหน้าที่เสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรได้จัดทำคู่มือภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนได้รู้และเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ทางภาษีอากร ตลอดจนแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้องตรงกัน

กรมสรรพากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเผยแพร่ “คู่มือภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชน” จะเป็นประโยชน์แก่วิสาหกิจชุมชนและผู้สนใจทั่วไปได้เป็นอย่างดี

กรมสรรพากร

ธันวาคม 2551

สารบัญ

คู่มือภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชน

	หน้า
ความหมายและลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน.....	1
การยื่นขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน.....	1
กฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน.....	1
รูปแบบวิสาหกิจชุมชน.....	1
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร.....	2
ภาษีสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชน.....	2
การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่วิสาหกิจชุมชน.....	4
การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	4
การหักค่าใช้จ่าย.....	5
การหักค่าลดหย่อน.....	7
ภาษีของเงินส่วนแบ่งกำไร.....	10
รายงานเงินสศรับ-จ่าย.....	10
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย.....	16
โทษทางอาญา.....	19
เบี้ยปรับเงินเพิ่ม.....	19
ภาคผนวก.....	20

ความหมายและลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ Small and Micro Community Enterprise) หมายถึง กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร ทุน แรงงานในชุมชนเป็นหลัก
3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
4. เป็นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
5. มีการดำเนินการแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
7. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย

การยื่นขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

บุคคลไม่น้อยกว่า 7 คน และไม่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน ยื่นคำขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

กฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม พ.ศ.

2548

รูปแบบวิสาหกิจชุมชน

- ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล
- ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

วิสาหกิจชุมชนที่ยังไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรจะต้องดำเนินการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ดังนี้

- วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคล จะต้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนมีภูมิลำเนาอยู่ ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่มิเงินได้พึงประเมิน
- วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด จะต้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือยื่นคำขอทางอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพากร www.rd.go.th ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ภาษีสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชน

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ
5. อากรแสตมป์

วิสาหกิจชุมชนจะต้องเสียภาษีประเภทใดบ้าง ขึ้นอยู่กับรูปแบบและธุรกรรมของวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคลที่มีเงินได้พึงประเมินถึงเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1. ยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี (ภ.ง.ด.94) วิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร ให้นำเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนมิถุนายน ไปยื่นเสียภาษีด้วยแบบ ภ.ง.ด.94 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนกันยายน ของปีนั้น โดยสามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายมาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้
2. ยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี (ภ.ง.ด.90) วิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(2)(3)(4)(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร ให้นำเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม ไปยื่นเสียภาษีด้วยแบบ ภ.ง.ด.90 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคมของ

ปีถัดไป โดยสามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายและภาษีที่ชำระตามแบบ ภ.ง.ด.94 มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้

(ดูรายละเอียดในหัวข้อ “การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลรวมค่า”)

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด จะต้องนำรายได้ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีมาคำนวณหากำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล การคำนวณกำไรสุทธิต้องเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร การยื่นแบบเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จะต้องยื่นแบบเสียภาษีปีละ 2 ครั้ง ดังนี้

1. ยื่นแบบเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งแรกของรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด.51) ภายใน 2 เดือน นับแต่สิ้น 6 เดือนแรก ของรอบระยะเวลาบัญชี โดยประมาณการกำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลาบัญชี แล้วนำ กึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิมาคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล และสามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่าย มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้

2. ยื่นแบบเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด.50) ภายใน 150 วัน นับแต่สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยนำกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นจริงในรอบระยะเวลาบัญชีมาคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล สามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่าย และภาษีที่ชำระตามแบบ ภ.ง.ด.51 มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

วิสาหกิจชุมชนที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ว่าจะประกอบการในรูปของ คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีหรือนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด หากมีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี หรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน

วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปทุกเดือน ไม่ว่าจะมียารับหรือไม่ ทั้งนี้ การคำนวณภาษีที่ต้องเสียคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในเดือนภาษีนั้น ๆ

ภาษีธุรกิจเฉพาะ

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบกิจการที่อยู่ในบังคับภาษีธุรกิจเฉพาะ จะต้องนำรายรับมาเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ กรณีจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะ จะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ (ภ.ธ.40) ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปทุกเดือน ไม่ว่าจะมียารับหรือไม่

อาการแสดมปี

วิสาหกิจชุมชนที่มีการทำสัญญาหรือตราสารอื่นใดที่อยู่ในบังคับต้องเสียอาการแสดมปีตามบัญชีอาการแสดมปี จะต้องเสียอาการแสดมปีให้ถูกต้องครบถ้วน

การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่วิสาหกิจชุมชน

รัฐบาลและกรมสรรพากรต้องการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน จึงได้ออกกฎหมายยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2551-2553 หรือยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด โดยในปีภาษี 2551 สำหรับเงินได้พึงประเมินไม่เกิน 1,200,000 บาท และ ปีภาษี 2552 - 2553 สำหรับเงินได้พึงประเมินไม่เกิน 1,800,000 บาท

เงื่อนไขการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่วิสาหกิจชุมชน มีดังนี้

1. เป็นวิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคล และ
2. วิสาหกิจชุมชนมีเงินได้พึงประเมินไม่เกิน 1,800,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น และ
3. วิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายประจำวัน หรือรายงานเงินสหรับ-จ่ายประจำวัน (รายละเอียดรูปแบบและตัวอย่างการจัดทำรายงานเงินสหรับ-จ่าย) ตามที่กฎหมายกำหนด และ
4. วิสาหกิจชุมชนต้องเก็บรักษารายงานแสดงรายได้และรายจ่ายประจำวัน หรือรายงานเงินสหรับ-จ่ายประจำวัน และใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ณ ที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งจะให้เจ้าพนักงานของกรมสรรพากรตรวจสอบได้ทันที

หมายเหตุ กรณีวิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปีภาษี จะต้องนำเงินได้พึงประเมินมาคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตั้งแต่บาทแรก

เช่น มีเงินได้พึงประเมิน 2,000,000 บาทต่อปีภาษี จะต้องนำเงินได้พึงประเมิน 2,000,000 บาท มาคำนวณภาษี ไม่ใช่เฉพาะส่วนที่เกินกว่า 1,800,000 บาท คือจำนวน 200,000 บาท มาคำนวณภาษีเท่านั้น

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคลที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2)(3)(4)(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร เกินกว่า 1,800,000 บาท ต่อปีภาษี จะต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนี้

● **การยื่นแบบเสียภาษีครั้งที่ 1** กรณีมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร ให้นำเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือน มิถุนายน ไปยื่นเสียภาษีด้วยแบบ ภ.ง.ด.94 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนกันยายน ของปีนั้น

● **การยื่นแบบเสียภาษีครั้งที่ 2** กรณีมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2)(3)(4)(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร ให้นำเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม ไปยื่นเสียภาษีด้วยแบบ ภ.ง.ด.90 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม ของปีถัดไป

การคำนวณภาษีมี 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีที่ 1 คำนวณจากเงินได้สุทธิ

เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมินหักออกด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

ภาษีต้องชำระ = เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. วิธีที่ 2 คำนวณจากเงินได้พึงประเมิน

ภาษีต้องชำระ = เงินได้พึงประเมินเกินกว่า 1,000,000 บาทขึ้นไป x ร้อยละ 0.50

เปรียบเทียบจำนวนภาษีที่คำนวณวิธีที่ 1 กับวิธีที่ 2
วิธีใดคำนวณภาษีได้มากกว่า ให้ชำระภาษีตามวิธีนั้น

การหักค่าใช้จ่าย

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาแทนการหักค่าใช้จ่ายจริงได้ สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร อัตราการหักค่าใช้จ่ายเหมาปรากฏดังตารางสรุป

ตารางสรุปการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5) แห่งประมวลรัษฎากร	ร้อยละ
1. การให้เช่าทรัพย์สิน	
ก) บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแพ	30
ข) ที่ดินที่ใช้ในการเกษตร	20
ค) ที่ดินที่มีได้ใช้ในการเกษตรกรรม	15
ง) ยานพาหนะ	30
จ) ทรัพย์สินอย่างอื่น	10
กรณีให้เช่าช่วง ให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าเช่าที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วงแล้วแต่กรณี	

2. การผลิตสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน (หักค่าใช้จ่ายเหมาได้วิธีเดียว)	20
3. การผลิตสัญญาซื้อขายเงินผ่อนฯ ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อมานั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว	20
เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(6) แห่งประมวลรัษฎากร	
เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ	
1. กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ประณีตศิลปกรรม	30
2. การประกอบโรคศิลปะ	60
เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(7) แห่งประมวลรัษฎากร	
เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ	70
เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร	
1. การเก็บค่าตั้ง หรือค่าเกมจากการพนัน การแข่งขันหรือการเล่นต่าง ๆ	65
2. การถ่าย ล้างอัด หรือขยายรูป ภาพยนตร์ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
3. การทำกิจการคานเรือ อุโมงค์ หรือซ่อมเรือที่มีใช้ซ่อมเครื่องจักร เครื่องกล	70
4. การทำรองเท้า และเครื่องหนังแท้ หรือหนังเทียม รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
5. การตัด เย็บ ถัก ปักเสื้อผ้า หรือสิ่งอื่น ๆ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
6. การทำ ตกแต่ง หรือซ่อมแซมเครื่องเรือน รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
7. การทำกิจการโรงแรม หรือภัตตาคาร หรือการปรุงอาหาร หรือเครื่องคั้นจำหน่าย	70
8. การตัด ตัด แต่งผม หรือตกแต่งร่างกาย	70
9. การทำสบู่ แชมพู หรือเครื่องสำอาง	70
10. การทำวรรณกรรม	75
11. การค้าเครื่องเงิน ทอง นาก เพชร พลอย หรืออัญมณีอื่น ๆ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	75
12. การทำกิจการสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลเฉพาะที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน รวมทั้งการ รักษาพยาบาลและการจำหน่ายยา	75
13. การไม้หรือย่อยหิน	75
14. การทำป่าไม้ สวนยาง หรือไม้ยืนต้น	80
15. การขนส่ง หรือรับจ้างด้วยยานพาหนะ	80
16. การทำบล็อกและตรา การรับพิมพ์หรือเย็บสมุด เอกสาร รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	80
17. การทำเหมืองแร่	80
18. การทำเครื่องคั้นตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเครื่องคั้น	80
19. การทำเครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซีเมนต์ หรือดินเผา	80
20. การทำหรือจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	80
21. การทำน้ำแข็ง	80
22. การทำกาบ แป้งเปียก หรือสิ่งที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และการทำแป้งชนิดต่าง ๆ ที่มีใช้เครื่องสำอาง	80
23. การทำลูกโป่ง เครื่องแก้ว เครื่องพลาสติก หรือเครื่องอย่างสำเร็จรูป	80
24. การซักกรีด หรือย้อมสี	80
25. การขายของ นอกจากที่ระบุไว้ในข้ออื่น ซึ่งผู้ขายมิได้เป็นผู้ผลิต	80
26. รางวัลที่เจ้าของม้าได้จากการส่งม้าเข้าแข่ง	80

27. การรับสินไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝาก หรือการได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินโดยเด็ดขาดจากการขายฝาก	85
28. การรวมยาง การทำยางแผ่น หรืออย่างอื่นที่มีใช้อย่างสำเร็จรูป	85
29. การฟอกหนัง	85
เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร	
30. การทำน้ำตาล หรือน้ำเหลืองของน้ำตาล	85
31. การจับสัตว์น้ำ	85
32. การทำกิจการโรงเลื่อย	85
33. การกลั่นหรือหีบน้ำมัน	85
34. การให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตามมาตรา 40(5) แห่งประมวลรัษฎากร	85
35. การทำกิจการโรงสีข้าว	85
36. การทำเกษตรกรรมประเภทไม้ล้มลุกและธัญชาติ	85
37. การอบหรือบ่มใบยาสูบ	85
38. การเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด รวมทั้งการขายวัตถุดิบที่ได้	85
39. การฆ่าสัตว์จำหน่าย รวมทั้งการขายวัตถุดิบที่ได้	85
40. การทำนาเกลือ	85
41. การขายเรือกำปั่นหรือเรือมีระวางตั้งแต่ 6 ดันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ 5 ดันขึ้นไป หรือแพ	85
42. การขายที่ดินเงินผ่อนหรือการให้เช่าซื้อที่ดิน	61
43. การแสดงของนักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ	
(ก) สำหรับเงินได้ส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท	60
(ข) สำหรับเงินได้ส่วนที่เกิน 300,000 บาท	40
การหักค่าใช้จ่ายตาม (ก) และ (ข) รวมกันต้องไม่เกิน 600,000 บาท	

หมายเหตุ 1. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร เลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา หรือเลือกหักค่าใช้จ่ายจริงได้

2. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร หากเป็นกิจการที่ไม่ได้ระบุให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาตามตารางสรุปต้องใช้วิธีหักค่าใช้จ่ายจริง

การหักค่าลดหย่อน

วิสาหกิจชุมชนที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชนิตบุคคล สามารถหักค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ 60,000 บาท

ตัวอย่าง วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีชนิตบุคคล ประกอบกิจการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อจำหน่าย ซึ่งมีได้เป็นกิจการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่ม (การเลี้ยงโคเนื้อเพื่อจำหน่ายได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 81 แห่งประมวลรัษฎากร) มีเงินได้พึงประเมินจากการขายโคเนื้อ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2551 ถึงเดือนมิถุนายน 2551 จำนวน 1,900,000 บาท และมีเงินได้พึงประเมินจากการขายโคเนื้อ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 ถึงเดือนธันวาคม 2551 จำนวน 1,900,000 บาท วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ จะต้อง

ยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี (ภ.ง.ด.94) และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี (ภ.ง.ด.90) โดยมีวิธีการคำนวณภาษีดังนี้

ตัวอย่างการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี (ภ.ง.ด.94)

คำนวณภาษีวิธีที่ 1

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - มิถุนายน)	= 1,900,000	บาท
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 85 ($1,900,000 \times \frac{85}{100}$)	= <u>1,615,000</u>	บาท
คงเหลือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	= 285,000	บาท
หัก ค่าลดหย่อน	= <u>30,000</u>	บาท
คงเหลือเงินได้สุทธิ	= <u>255,000</u>	บาท
คำนวณภาษี		
เงินได้สุทธิ	= 255,000	บาท
ภาษีที่ต้องชำระ	= 10,500	บาท

คิดคำนวณภาษี โดยนำเงินได้สุทธิคำนวณตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกได้รับยกเว้นภาษี
เงินได้สุทธิ 105,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 10
จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = $105,000 \times \frac{10}{100} = 10,500$ บาท

คำนวณภาษีวิธีที่ 2

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - มิถุนายน)	= 1,900,000	บาท
ภาษีที่ต้องชำระ ($1,900,000 \times \frac{0.50}{100}$)	= 9,500	บาท

เปรียบเทียบภาษีที่คำนวณได้ตาม วิธีที่ 1 และวิธีที่ 2
วิธีใดมียอดภาษีมากกว่าให้ชำระภาษีตามยอดนั้น

ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1	= 10,500	บาท
ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 2	= 9,500	บาท

ในที่นี้ภาษีที่ต้องชำระตามแบบฯ ภ.ง.ด.94
คือยอดภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 = 10,500 บาท

คำนวณภาษีวิธีที่ 1

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - ธันวาคม)	=	3,800,000	บาท
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายร้อยละ 85 ($3,800,000 \times \frac{85}{100}$)	=	<u>3,230,000</u>	บาท
คงเหลือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	=	570,000	บาท
<u>หัก</u> ค่าลดหย่อน	=	<u>60,000</u>	บาท
คงเหลือเงินได้สุทธิ	=	<u>510,000</u>	บาท

คิดคำนวณภาษี โดยนำเงินได้สุทธิตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกได้รับยกเว้นภาษี
เงินได้สุทธิ 350,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 10
จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = $350,000 \times \frac{10}{100}$ = 35,000 บาท
เงินได้สุทธิ 10,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 20
จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = $10,000 \times \frac{20}{100}$ = 2,000 บาท
รวมภาษีที่ต้องชำระทั้งสิ้น = 37,000 บาท

คำนวณภาษีวิธีที่ 2

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - ธันวาคม)	=	3,800,000	บาท
<u>ภาษีที่ต้องชำระ</u> ($3,800,000 \times 0.50$)	=	<u>19,000</u>	บาท

เปรียบเทียบภาษีที่คำนวณได้ตาม วิธีที่ 1 และวิธีที่ 2

วิธีใดมียอดภาษีมากกว่าให้ชำระภาษีตามยอดนั้น

ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1	=	37,000	บาท
ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 2	=	19,000	บาท

ในที่นี้ภาษีที่ต้องชำระตามแบบฯ ภ.ง.ด.90 คือยอดภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 = 37,000 บาท
แต่วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ ได้ชำระภาษีเงินได้ครึ่งปีตามแบบ ภ.ง.ด.94 แล้ว จำนวน 10,500 บาท
คงเหลือภาษีที่ต้องชำระจริงตามแบบ ภ.ง.ด.90 จำนวน 26,500 บาท

ภาษีของเงินส่วนแบ่งกำไร

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชคนิติบุคคล เมื่อจ่ายเงินส่วนแบ่งกำไรให้แก่สมาชิก ไม่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และสมาชิกไม่ต้องนำเงินส่วนแบ่งกำไรไปเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพราะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

กรณีคำนวณภาษีจากฐานเงินได้สุทธิ

เงินได้สุทธิ(บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 – 150,000	ยกเว้น
150,001 – 500,000	10
500,001 – 1,000,000	20
1,000,001 – 4,000,000	30
4,000,001 ขึ้นไป	37

หมายเหตุ เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตั้งแต่ปีภาษี 2551 เป็นต้นไป

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท

กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 – 150,000	ยกเว้น
150,001 – 1,000,000	15
1,000,001 – 3,000,000	25
3,000,001 ขึ้นไป	30

หมายเหตุ กำไรสุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีวันแรกของรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

รายงานเงินสหรับจ่าย

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชคนิติบุคคล และมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานเงินสหรับจ่าย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ฉบับที่ 161 ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2549

รูปแบบรายงานเงินสดรับ-จ่าย และตัวอย่างการจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย

รูปแบบรายงานเงินสดรับ-จ่าย

รายงานเงินสดรับ-จ่าย

ชื่อผู้ประกอบการ.....เลขประจำตัวประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□

ชื่อสถานประกอบการ.....เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร □-□□□□□-□□□□□-□

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)		รายจ่าย (บาท)				หมายเหตุ
				ซื้อสินค้า		ค่าใช้จ่าย อื่นๆ		

คำอธิบาย รายงานเงินสดรับ-จ่าย

1. ช่อง “วัน/เดือน/ปี” ใช้บันทึกวันที่ เดือน และปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงินและจ่ายเงิน
2. ช่อง “รายการ” ใช้บันทึกรายละเอียดของรายการรับเงิน และจ่ายเงิน เช่น ขายสินค้า ค่าซื้อสินค้า ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ เงินเดือน เป็นต้น
3. ช่อง “รายรับ” ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่ได้รับเข้ามาตามรายละเอียดในช่องรายการ
4. ช่อง “รายจ่าย” เป็นการซื้อสินค้า ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่จ่ายในการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการ
5. ช่อง “รายจ่าย” เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ
6. กรณีขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ หรือซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ ให้บันทึกในวันที่ได้รับชำระหรือวันที่จ่ายค่าสินค้านั้น โดยอธิบายเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุ

หมายเหตุ รายงานเงินสดรับ-จ่าย นี้ หมายถึง บัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย

วิธีการจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย

1. การจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย จะต้องมียุทธการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเพิ่มช่องรายการให้เหมาะสมกับสภาพของกิจการได้
2. ต้องจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย เป็นภาษาไทย ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ
3. ต้องลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มียุทธได้หรือรายจ่าย
4. รายการที่นำมาลงในรายงานเงินสดรับ-จ่าย
 - 4.1 ต้องมีเอกสารประกอบการลงรายงาน เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี ฯลฯ
 - 4.2 การลงรายการรายรับและรายจ่ายให้ลงเป็นยอดรวมของแต่ละวันทำการ โดยมีเอกสารประกอบรายรับ และรายจ่ายดังกล่าว หรือสามารถลงรายการรายรับและรายจ่ายโดยลงรายละเอียดรายการของรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้น ก็สามารถทำได้เช่นกัน
 - 4.3 รายจ่ายที่นำมาลงในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ต้องเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ
 - 4.4 สำหรับภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายนั้น สามารถนำมาลงเป็นต้นทุนของสินค้าหรือค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - 4.5 หากมีการขายสินค้า/ให้บริการ ซื้อสินค้า และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงินเชื่อ ให้บันทึกรายการในวันที่ได้รับชำระหรือวันที่จ่ายชำระค่าสินค้า/บริการนั้น โดยอธิบายเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุ
5. ให้สรุปยอดรายรับ และรายจ่าย เป็นรายเดือนเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตัวอย่างการจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย ประเภทกิจการซื้อมาขายไป

รายรับ-รายจ่ายของวิสาหกิจชุมชน ข.ไข่ ในเดือน มีนาคม 2552

		รายรับ	รายจ่าย (ซื้อสินค้า/ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ)	
1 มี.ค. 52	ขายปูนซีเมนต์	10,000.00 บาท	ค่าเช่าร้าน	10,000.00 บาท
	ขายท่อพีวีซี	5,000.00 บาท		
7 มี.ค. 52	ขายแผ่นยิปซัม	5,000.00 บาท	ซื้อปูนซีเมนต์	4,000.00 บาท
	ขายก๊อกน้ำ	2,000.00 บาท	ซื้อสายยาง	1,000.00 บาท
			ชำระค่าน้ำ ค่าไฟ	1,000.00 บาท
16 มี.ค. 52	ขายประตูพีวีซี	5,000.00 บาท	ซื้อเหล็กเส้น	8,000.00 บาท
	ขายถังกะลีสี่	4,000.00 บาท	ซื้อกระเบื้อง	2,000.00 บาท
25 มี.ค. 52	ขายกระเบื้อง	2,000.00 บาท	จ่ายค่าน้ำมันรถส่งของ	500.00 บาท
31 มี.ค. 52	ขายปูนซีเมนต์	5,000.00 บาท	ค่าแรงคนงาน	5,000.00 บาท
	ขายกระเบื้อง	2,000.00 บาท		

วิสาหกิจชุมชน ข.ไข่ สามารถลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ได้ 2 วิธี คือ

1. ลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย เป็นยอดรวมของแต่ละวันทำการ หรือ
2. ลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย โดยลงรายละเอียดของรายการรายรับ-รายจ่าย

ชื่อผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ข.ไข่ เลขประจำตัวประชาชน ----
 ชื่อสถานประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ข.ไข่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 2-2785-2264-1

[illegible]**สรุป** รายรับ-รายจ่าย สำหรับ เดือนมีนาคม 2552

รายรับ	ขายสินค้า		40,000.00
รายจ่าย	ซื้อสินค้า	15,000.00	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>16,500.00</u>	<u>31,500.00</u>
กำไร (ขาดทุน)			<u>8,500.00</u>

<u>รายรับ</u>	ขายสินค้า		40,000.00
<u>รายจ่าย</u>	ซื้อสินค้า	15,000.00	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>16,500.00</u>	<u>31,500.00</u>
กำไร (ขาดทุน)			<u>8,500.00</u>

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับเงินได้บางประเภท เงินได้ดังกล่าวอาจถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งวิสาหกิจชุมชนสามารถนำเงินภาษีที่ถูกหักไว้มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระเมื่อยื่นแบบเสียภาษีเงินได้ครึ่งปีหรือประจำปีภาษี ในทางกลับกัน เมื่อวิสาหกิจชุมชนมีการจ่ายเงินได้บางประเภทก็อาจต้องทำหน้าที่เป็นผู้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และนำส่งเงินภาษีแก่กรมสรรพากรเช่นเดียวกัน

วิสาหกิจชุมชนที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชันติบุคคลเมื่อจ่ายเงินได้พึงประเมินตามตารางสรุปการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย พร้อมนำส่งภาษีให้กรมสรรพากร

ตารางสรุปการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้รับเงินได้พึงประเมิน ที่ถูกหักภาษี	วิธีการหักภาษี และอัตราภาษี	แบบฯ และกำหนดเวลานำส่งภาษี
มาตรา 40(1)	เงินเดือน ค่าจ้าง ฯลฯ	บุคคลธรรมดาที่อยู่ในและนอกประเทศ ไทย	นำเงินได้พึงประเมินที่คาดว่าจะได้รับทั้งปี หักออกด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ แล้วนำไป คำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา จะได้ภาษีที่ต้องชำระ ทั้งปีแล้วหาร ด้วยจำนวนครั้งที่จ่าย จะ ได้จำนวนภาษีที่ต้องหักแต่ละครั้ง *เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับ การยกเว้นภาษี	ภ.ง.ด.1/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้

มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้รับเงินได้พึงประเมิน ที่ถูกหักภาษี	วิธีการหักภาษี และอัตราภาษี	แบบฯ และกำหนดเวลานำส่งภาษี
มาตรา 40(2)	การรับทำงานให้ ค่านายหน้า ฯลฯ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่อยู่ในประเทศไทย	นำเงินได้พึงประเมินที่ได้รับหักออก ด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนเหลือ เท่าใดเป็นเงินได้สุทธิแล้วนำไป คำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา จะได้จำนวนภาษีที่ต้อง หักและนำส่ง *เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับ การยกเว้นภาษี	ภ.ง.ด.1/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงิน ได้
		ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด.1/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงิน ได้
มาตรา 40(3)	ค่ากู๊ดวิลล์ ลิขสิทธิ์ สิทธิอย่างอื่น ฯลฯ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่อยู่ในประเทศไทย	หักภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	ภ.ง.ด.2/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงิน ได้
		ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด.2/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงิน ได้

มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้รับเงินได้พึงประเมิน ที่ถูกหักภาษี	วิธีการหักภาษี และอัตราภาษี	แบบฯ และกำหนดเวลานำส่งภาษี
มาตรา 40(4)(ก)	-เฉพาะดอกเบี้ย เงินฝากสหกรณ์/หุ้นกู้ / ตั๋วเงิน/เงินให้กู้ยืม -ผลต่างราคาไถ่ถอน กับราคาจำหน่าย ตั๋วเงิน หรือตราสารสิทธิในหนี้บริษัท หรือนิติบุคคลบุคคลอื่นเป็นผู้ออก -เงินได้ทำนองเดียวกับดอกเบี้ย -ผลประโยชน์ที่ได้จากการให้กู้ยืมหรือ สิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิด	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา ที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด.2/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงินได้
มาตรา 40(5)	การให้เช่าทรัพย์สินทุกชนิด	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา ที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด.3/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงินได้
มาตรา 40(6)	วิชาชีพอิสระตามประมวลรัษฎากร - กฎหมาย, วิศวกรรม, สถาปัตยกรรม, บัญชี, ประณีตศิลปกรรม - การประกอบโรคศิลปะ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา ที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด.3/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงินได้
มาตรา 40(8)	รางวัลในการประกวด/แข่งขัน/ชิงโชค	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา ที่อยู่ในและนอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 5	ภ.ง.ด.3/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงินได้
มาตรา 40(8)	ค่าแสดงของนักแสดงสาธารณะ (นักร้อง นักดนตรี นักแสดง นักกีฬาอาชีพ)	นักแสดงสาธารณะที่อยู่ในประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 5	ภ.ง.ด.3/นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของ เดือนถัดไปจากเดือนที่จ่าย เงินได้
		นักแสดงสาธารณะที่อยู่นอกประเทศ ไทย	หักภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	

โทษทางอาญา

1. ไม่ยื่นขอมิเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
2. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
3. ไม่จัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
4. เจตนาละเลย ไม่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

เบี้ยปรับเงินเพิ่ม

เบี้ยปรับ

- กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ต้องเสียเบี้ยปรับ 2 เท่าของภาษีต้องชำระ
- กรณียื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา แต่ชำระภาษีขาดไป เสียเบี้ยปรับ 1 เท่า ของภาษีที่ชำระขาดไป

เงินเพิ่ม

- กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี เสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของภาษีต้องชำระ นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาขึ้นแบบฯ จนถึงวันที่ชำระภาษี
- กรณียื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา แต่ชำระภาษีขาดไป เสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของภาษีที่ชำระขาดไป จนถึงวันที่ชำระภาษี

ภาคผนวก

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๖๕ (พ.ศ.๒๕๕๒)
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ และมาตรา ๔๒ (๑๓) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๑๘) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖๖ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๘) เงินได้ของวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็น ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล ซึ่งมีเงินได้ไม่เกินหนึ่งล้านแปดแสนบาท สำหรับปีภานัน นั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด”

ข้อ ๒ ความใน (๑๘) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖๖ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติ จัดเก็บภาษีเงินได้ที่ค้างอยู่หรือพึงชำระก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์
 (นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์)
 รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยการกำหนดให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มขึ้นแก่วิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สมควรปรับปรุงการยกเว้นเงินได้พึงประเมินที่ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวซึ่งมีเงินได้ไม่เกินหนึ่งล้านแปดแสนบาท ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งทำให้เศรษฐกิจของชุมชนมีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ร.จ.ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 126 ตอนที่ 23 ก วันที่ 8 เมษายน 2552)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161)
เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และมีได้เป็นผู้ประกอบการ
จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย

เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2525 อธิบดีกรมสรรพากร โดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย และลงรายการในบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ 1) เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบการค้าที่ต้องเสียภาษีการค้าหรือแม้ไม่ต้องเสียภาษีการค้า แต่ต้องเสียภาษีเงินได้ ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายรับเป็นประจำวันและกำหนดแบบบัญชีคุมสินค้า ลงวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2505

ข้อ 2 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เฉพาะผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5) (6) (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร จัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายเป็นประจำวัน โดยต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 3 การจัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายประจำวัน ตามข้อ 2 ให้ทำเป็นภาษาไทย ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ และให้ลงรายการในบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีรายได้หรือรายจ่าย

ข้อ 4 ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจวินิจฉัย และคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมสรรพากรให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ที่ลงประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2549

พิชาติ เกษเรือง
 (นาย พิชาติ เกษเรือง)
 รองอธิบดี รักษาการแทน
 อธิบดีกรมสรรพากร